

Arkæologisk Laboratorium (8.-10. klasse)

Et tværfagligt Historie- og STEM-forløb fra Museum Nordsjælland

Har din klasse lyst til at prøve at være arkæologer for en dag?

Så er undervisningsforløbet *Arkæologisk Laboratorium* lige noget for jer. I løbet af en hel skoledag får eleverne mulighed for at lave deres egen arkæologiske udgravning indendørs i de opstillede udgravningskasser.

Eleverne inddeles i fire hold, der får tildelt hver sin udgravningskasse med fund fra en bestemt tidsperiode. De skal udgrave og dokumentere genstande, udtage prøver til naturvidenskabelige analyser, bestemme genstande, knogler og makrofossiler mv. De skal undervejs skrive udgravningsdagbog for at holde styr på resultater og valg undervejs og naturligvis for at ende med en datering af deres arkæologiske fund.

I den afsluttende udgravningsberetning skal eleverne bruge resultaterne og argumenterne fra udgravningsdagbogen til at sætte udgravningen ind i en kulturhistorisk kontekst, og på den måde få repeteret forhistorien på en ny måde.

Underviserne vil være to arkæologer fra Museum Nordsjælland og klassens egne lærere. Undervisningsforløbet er udviklet i samarbejde mellem Museum Nordsjælland og Gribskolen.

Formål

Undervisningsforløbet *Arkæologisk Laboratorium* skal lære eleverne om de materielle kilder, som danner grundlaget for vores viden om forhistorien, og som også kan give nye vinkler på historisk tid. Hvordan bliver kilderne fremdraget, hvilke spørgsmål kan man stille – og evt. få svar på, hvordan samarbejder humaniora og naturvidenskaberne og hvorfor ændrer tolkningerne sig hele tiden? Derudover vil eleverne få en ny forståelse af de forhistoriske perioder, når de i forbindelse med tolkningsarbejdet skal bestemme hvilken tidsperiode de udgraver.

Det vil være en dag fyldt med hands-on aktiviteter, som kan motivere og vise, at historie er et detektivarbejde og ikke nødvendigvis et støvet fag (eller måske netop er det pga. det snavsede arbejde...).

Metode og indhold

Eleverne får en kort introduktion til arkæologisk udgravning, hvorefter hvert hold elever skal blive enige om hvordan, de bedst udgraver deres udgravningskasse, dokumentere udgravningen med foto og tekniske tegninger (fx i målestok 1:20), lave diverse analyser (arkæologiske og naturvidenskabelige) mv. Undervisningen vil være styret af elevernes nysgerrighed, indbyrdes dialog og refleksion med hjælp og indspark fra arkæologerne og klassens lærere.

Eleverne skal undervejs skrive en udgravningsdagbog, hvor de løbende fx skal beskrive, hvad de har gjort, hvilke valg de har taget og hvad resultaterne af deres analyser er. Det skal munde ud i, at holdet når frem til hvilken kulturhistorisk periode, de har udgravet – og kan argumentere for det.

Arbejdet i udgravningskasserne og det sideløbende/opfølgende arbejde med analyser, bestemmelse og tolkning vil afspejle en normal arkæologisk udgravning.

Opfølgning i klassen

For at få det fulde udbytte af undervisningsforløbet anbefales det, at man hjemme i klassen afslutter med at eleverne omarbejder deres udgravningsdagbog til en udgravningsberetning.

I udgravningsberetningen skal eleverne sætte deres udgravning ind i en kulturhistorisk kontekst og komme med en tolkning af deres fund. De skal bruge det lærte fagsprog til at beskrive deres udgravningsmetode og argumenterne for de valg, de traf undervejs.

Udgravningsberetningen giver mulighed for, at eleverne kan arbejde videre med forståelsen af de forskellige kulturhistoriske metoder. Hvis holdene efterfølgende fremlægger for hinanden, vil hele klassen have repeteret fire kulturhistoriske perioder.

Kompetencer der kommer i spil

Historie: Der bliver bl.a. arbejdet med historiekanon, sprog og skriftsprog, kildeanalyse og principper for overblik. Materielle kilder vil være i fokus.

Naturfag: Eleverne anvender naturvidenskabelige undersøgelser og modeller med fokus på metoder, dokumentation og fagsprog.

Matematik: Eleverne anvender matematisk modellering, både algebraisk og geometrisk.

Længden

Forløbet tager 5 timer på stedet, da eleverne skal mange ting igennem, og arkæologi tager tid. Til gengæld vil de lære en masse spændende og nyttige ting undervejs.

Målgruppe

Elever fra 8.-10. klasse i Gribskov Kommune.

Lærere – primært lærere med naturfag og historie, da de skal deltage aktivt i undervisningen.

Forudsætninger

Eleverne skal være klædt på til deres opgave i Arkæologiske Laboratorium, så det ikke bliver det for svært for dem.

- De skal have læst og gerne snakket om hæftet "Klenodier på spil" (der frit kan downloades fra Nationalmuseets hjemmeside) for at have hørt om forskellige analysemetoder. Det gør ikke noget at hæftet er skrevet til en afsluttet udstilling på Nationalmuseet, for det er et glimrende hæfte.
- De skal kunne bruge et mikroskop, så de selv kan tjekke makrofossiler (korn, fiskeskæl mv.) i deres analyser.
- Eleverne skal skimme/kunne læse det materiale, der bliver lagt frem om forskellige perioder, analyser mv., uden alt for store problemer.
- Er du i tvivl – ring til Mette Palm

Forventning til underviserne

To uddannede arkæologer fra Museum Nordsjælland

Vi vil undervejs styre elevernes udgravning, hjælpe med at finde egnede analysemetoder, diskutere tolkninger osv. Vi er begge glade for at formidle. Mette Palm vil være den ene af arkæologerne. Jeg arbejder til daglig både med skoletjeneste og arkæologi på museet, og jeg er ansvarlig for gennemførelsen af undervisningsforløbet.

Klassens medfølgende lærere

Der skal minimum medfølge to lærere, som aktivt deltager i undervisningen – ellers går det ikke.

Den ene lærer skal være naturfaglig lærer og stærk i at bruge mikroskop, kunne slå op i fx et knogleatlas eller læse en pollenoversigt osv., sådan at der hele tiden er hjælp i det naturvidenskabelige analyse-hjørne.

Den anden lærer må gerne være historielæreren, som har styr på sine tidsperioder og kanonpunkter, metoder til at tolke mv. og generelt hjælpe eleverne. I kender klassen bedst.

Arkæologerne vil naturligvis også guide og hjælpe lærerne undervejs, så alle får en god dag 😊

I vil ved dagens start få en introduktion til jeres opgave.

Det vil blive en sjov og givende dag, som kommer til at foregå i skarpt trav, da der hele tiden vil være hold, der har brug for hjælp og vejledning til det ene eller det andet. Vi glæder os til at dele oplevelsen med jer.

Mere information

Mette Palm: 4045 2028 eller mph@museumns.dk